

Jaarverslag commissie bezwaarschriften 2022

Inleiding

Voor u ligt het verslag over het jaar 2022 van de commissie bezwaarschriften van de gemeente Hof van Twente.

De commissie bezwaarschriften adviseert de bestuursorganen, de raad, de burgemeester en het college van burgemeester en wethouders, over de te nemen beslissingen op bezwaarschriften. De werkzaamheden betreffen alle gemeentelijke besluiten met uitzondering van financiële en belastingbesluiten.

Basis voor het functioneren van de commissie bezwaarschriften zijn de Algemene wet bestuursrecht (hierna Awb), de Gemeentewet en de Verordening commissie bezwaarschriften. In de verordening zijn de samenstelling, de werkwijze en de bevoegdheden van de commissie vastgelegd.

Samenstelling commissie en secretariaat

De commissie bestaat uit onafhankelijke leden. Dat houdt in dat de leden niet werkzaam zijn voor of vallen onder de verantwoordelijkheid van één van de bestuursorganen van de gemeente Hof van Twente. Ze zijn dan ook niet in dienst van de gemeente.

De commissie bezwaarschriften bestaat uit een tweetal kamers, te weten de kamer burgerzaken en de kamer ruimtelijke zaken. Iedere kamer heeft zijn eigen afgebakende taakveld, waarop zij adviezen geeft over de behandeling van bezwaarschriften. Per vergadering hebben normaal gesproken drie leden zitting: de voorzitter en twee leden. De leden rouleren per vergadering. Zo wordt geprobeerd om alle leden even frequent in te zetten voor de behandeling van bezwaren. Dit ter waarborging van de continuïteit en de betrokkenheid van de leden van de commissie.

De kamer burgerzaken adviseert over bezwaarschriften op het gebied van sociale zaken, zoals bijvoorbeeld de Wet maatschappelijke ondersteuning, Participatiewet, subsidies, leerlingenvervoer, Wet open overheid (voorheen WOB) en openbare orde en veiligheid.

In 2022 bestond de kamer burgerzaken uit de volgende leden:

- De heer mr. J. Teesink (voorzitter en lid)
- Mevrouw drs. E.C. Odenthal (voorzitter en lid)
- De heer S.B. ten Kate (voorzitter en lid);
- Mevrouw dr. M.J. Oude Vrielink (lid)
- Mevrouw mr. F.J.M. Nijkamp-van de Maat (lid)

De kamer ruimtelijke zaken adviseert onder andere op het gebied van omgevingsvergunningen, die onder meer zien op de activiteiten bouwen, kappen, slopen en bestemmingsplanafwijkingen. Ook handhavingsbesluiten en besluiten die betrekking hebben op de openbare ruimte worden binnen de kamer ruimtelijke zaken behandeld.

De kamer ruimtelijke zaken bestond in 2022 uit:

- Mevrouw mr. A.J. IJsseldijk (voorzitter en lid);
- De heer A.L. Eleveld (lid);
- Mevrouw I.L.B. Boers – Leijten (lid);
- Mevrouw mr. C.E.J.M. Vertegaal – Kerssemakers (lid);
- De heer mr. J. Teesink (plv. voorzitter en plv. lid).

Eind 2022 heeft een sollicitatieprocedure plaatsgevonden voor de leden van de commissie bezwaarschriften. Vanwege tijdsverloop moest een groot deel van de hiervoor genoemde leden per 1 februari 2023 aftreden. Voor hen was de maximale zittingstermijn van 8 jaar verstreken. Daarom zijn 6 nieuwe leden benoemd.

Het secretariaat

Het secretariaat bestaat uit door het college aangewezen ambtenaren. Zij ondersteunen de commissieleden door het verrichten van administratieve handelingen maar ook door het opstellen van conceptverslagen en -adviezen. In 2022 werd het secretariaat vervuld door mevrouw M. Jonker, mevrouw L. Müller en mevrouw S. Eggink. Het secretariaat is begin 2022 extern ondersteund door mevrouw M. Sanders van het bezwarenkantoor voor gemeenten.

Hoorzittingen

De hoorzitting vormt een essentieel onderdeel van de bezwaarschriftenprocedure. Slechts bij uitzondering wordt van het horen van belanghebbenden afgezien. Dit is het geval als bijvoorbeeld uit het bezwaarschrift blijkt dat het bezwaar kennelijk niet-ontvankelijk of kennelijk ongegrond is en dat er redelijkerwijs over de conclusie geen twijfel mogelijk is. Verder kan het horen achterwege blijven als de belanghebbenden hebben verklaard geen gebruik te willen maken van het recht te worden gehoord (art. 7:3 Awb).

De commissie heeft vaste vergaderdata ingepland. Hoorzittingen van de beide kamers vinden plaats op de maandagmiddag/-avond.

Het secretariaat maakt, als er gehoord moet worden, zo efficiënt en snel mogelijk een planning voor een hoorzitting. Tijdens een hoorzitting worden er meerdere bezwaarschriften behandeld. Streven is om maximaal 4 bezwaarschriften per hoorzitting te plannen.

Aantal hoorzittingen commissie bezwaarschriften in 2022¹		
	Kamer burgerzaken	Kamer ruimtelijke zaken
2018	7	9
2019	6	7
2021	3	10
2022	9	11

Adviezen van de commissie bezwaarschriften

De commissie bezwaarschriften heeft in 2022 in totaal 47 adviezen uitgebracht: 21 adviezen voor de kamer burgerzaken en 26 adviezen voor de kamer ruimtelijke zaken. Ter vergelijking: in 2021 bracht de commissie 43 adviezen uit waarvan 5 door de kamer burgerzaken en 38 door de kamer ruimtelijke zaken. Hierin is dus een flinke verschuiving te zien.

Onderwerpen adviezen

De adviezen die door de commissie zijn uitgebracht worden in het hiernavolgende schema verdeeld naar onderwerp. Deze verdeling is in eerdere jaren niet gemaakt. Daarom kan daarop geen vergelijking worden gemaakt.

Onderwerpen adviezen uitgebracht door de kamer ruimtelijke zaken in 2022	
Omgevingsvergunning - Activiteit bouwen, gebruik, afwijken bestemmingsplan	7

¹ Over het jaar 2020 zijn geen gegevens beschikbaar vanwege de cyberaanval waar de gemeente in december 2020 door is getroffen.

- Activiteit milieu, maatwerkbesluit	1
- Activiteit aanleg	2
- Activiteit kap	2
- Activiteit slopen	-
Planschade	-
Verkeersbesluiten	-
Buiten behandeling laten aanvraag	1
Handhaving	11
Overig (ingebrekestelling)	2
<i>Totaal uitgebrachte adviezen kamer ruimtelijke zaken</i>	26

Onderwerpen adviezen uitgebracht door de kamer burgerzaken in 2022	
Wet maatschappelijke ondersteuning	10
Participatiewet (waaronder ook energietoeslag)	5
Algemene subsidieverordening	3
Wet open overheid (voorheen Wob)	2
Leerlingenvervoer	-
Jeugdhulp	-
Overig, o.a. APV, BRP, AVG	1
<i>Totaal uitgebrachte adviezen kamer burgerzaken</i>	21

Inhoud uitgebrachte adviezen

Inhoudelijk geeft de commissie bezwaarschriften verschillende adviezen:

- Bij een *ongegronde* verklaring van de bezwaren wordt geadviseerd het bestreden besluit in stand te laten. De commissie komt dan tot het oordeel dat het bestreden besluit terecht is genomen en dat de bezwaren geen doel treffen.
- Als wordt geadviseerd een bezwaar *gegronde* te verklaren dan wordt een bezwaarmaker in het gelijk gesteld. Dit hoeft overigens nog niet altijd tot het herroepen van een besluit te leiden. Dat lijkt wat verwarrend maar van herroepen is sprake als een ontvankelijk bezwaar na heroverweging leidt tot intrekking of wijziging van het besluit. De situatie kan zich voordoen dat de bezwaarmaker gelijk heeft maar dat er in de heroverweging andere redenen naar voren komen waarom een besluit toch in stand kan blijven. Herroepen is van belang voor het wel of niet vergoeden van proceskosten.
- Bij een *niet-ontvankelijk* advies is er procedureel iets niet in orde. Niet-ontvankelijkheid wordt over het algemeen veroorzaakt door het feit dat een bezwaarschrift niet tijdig (binnen zes weken) is ingediend. Ook kan het zijn dat de bezwaarmaker geen belanghebbende is in de zin van de Awb. Een andere oorzaak van niet-ontvankelijkheid kan zijn dat het bezwaarschrift niet is gemotiveerd, ook niet na het stellen van een verzuimtermijn.
- Soms is volgens de commissie bezwaarschriften *nader onderzoek* of een *nadere motivering* nodig om een besluit in stand te laten en/of een besluit goed te kunnen beoordelen.

Inhoud adviezen commissie bezwaarschriften in 2022				
	Kamer Burgerzaken	Kamer Ruimtelijke zaken	Totaal	Percentage
Gegronde	3	1	4	8,5%

Ongegrond	6	17	23	49%
(Kennelijk) niet-ontvankelijk	5	3	8	17%
Nader onderzoek	5	3	8	17%
Nadere motivering	2	2	4	8,5%
Totaal	21	26	47	100%

In vergelijking tot voorgaande jaren verhouden de adviezen van het jaar 2022 zich als volgt.

Adviezen commissie bezwaarschriften in de afgelopen jaren²				
	Geground	Ongegrond	Niet-ontvankelijk	Deels geground/ Nadere motivering + nader onderzoek
2018	13,8%	27,6%	10,3%	0%
2019	11,8%	20,6%	36,8%	1,5%
2021	9%	33%	35%	23%
2022	8,5%	49%	17%	25,5% *

* in 2022 heeft de commissie in 8,5% van de uitgebrachte adviezen geadviseerd om een nadere motivering te geven en in 17% van de adviezen om nader onderzoek te verrichten. Dat is samen 25,5%.

Conclusies

De commissie bezwaarschriften heeft in 2022 (veel) meer hoorzittingen gehouden dan in de jaren daarvoor. Vooral bij de kamer burgerzaken is een forse stijging te zien. Dit heeft te maken met een grote toename van het aantal bezwaarschriften over de Wet maatschappelijke ondersteuning en dan met name de huishoudelijke ondersteuning.³ Voor de huishoudelijke ondersteuning zijn in de afgelopen jaren een aantal beleidswijzigingen doorgevoerd, waaronder de invoering van een algemene wasvoorziening. Dit heeft geleid tot een toename van het aantal bezwaarschriften over dit onderwerp. Daarnaast is er, met name bij de kamer ruimtelijke zaken, soms voor gekozen om iets minder bezwaarschriften per hoorzitting te plannen omdat de geplande zaken meer tijd behoeften vanwege bijvoorbeeld meerdere betrokken partijen.

Wat opvalt is dat de verhouding tussen het aantal adviezen over burgerzaken en over ruimtelijke zaken sterk is veranderd. In 2021 was het grootste deel van de adviezen gericht op zaken die door de kamer ruimtelijke zaken waren behandeld (88%). In 2022 is de verdeling gelijkmatiger: 55% van de adviezen is uitgebracht door de kamer ruimtelijke zaken, 45% door de kamer burgerzaken.

² Over het jaar 2020 zijn geen gegevens beschikbaar vanwege de cyberaanval waar de gemeente in december 2020 door is getroffen.

³ Er zijn (helaas) geen concrete cijfers van eerdere jaren bekend omdat eerdere jaarverslagen van de commissie een andere opbouw kenden. Daarin stond het totaal aantal ontvangen bezwaarschriften. Die getallen gaven echter geen goed beeld van het werk van de commissie omdat niet alle bezwaarschriften bij de commissie bezwaarschriften terecht komen. Daarom is er vanaf dit jaar voor gekozen om zuiver in beeld te brengen welke adviezen de commissie bezwaarschriften heeft uitgebracht en over welke onderwerpen dit gaat.

Inhoudelijk is de verdeling qua adviezen redelijk in lijn met 2021. Zo is in 8,5% van de adviezen geadviseerd het bezwaar gegrond te verklaren; in 2022 was dit 9%. Het aantal 'ongegrond-adviezen' is in 2022 wat hoger dan in 2021: 49% in 2022 tegen 33% in 2021. Een omgekeerde ontwikkeling is waar te nemen bij het aantal adviezen dat 'niet-ontvankelijk' luidt: 17% in 2022, 35% in 2021. Het percentage adviezen voor een nadere motivering of nader onderzoek is in 2022 25,5%. Dat is vrijwel gelijk aan het percentage van 2021: 23%.

Aanbevelingen

Het valt de commissie bezwaarschriften op dat eerdere aanbevelingen goed worden opgevolgd. Dat waardeert de commissie.

De commissie bezwaarschriften raadt de gemeente Hof van Twente aan om door te blijven gaan met de Hoffelijke aanpak. Naar de mening van de commissie is het belangrijk dat conflicten zo veel mogelijk via een niet juridische weg worden opgelost, mits dit passend is in de betreffende situatie. Intrekking van een bezwaarschrift hoeft daarbij geen doel op zich te zijn. Vooral het in gesprek gaan, het uitwisselen van standpunten anders dan in louter een juridische setting en het – waar mogelijk – samen zoeken van een oplossing, acht de commissie van belang. Wel is het daarbij belangrijk dat er oog blijft voor de doorlooptijden. Dit om te voorkomen dat de behandeltijd (te) lang wordt.

In eerdere jaarverslagen heeft de commissie het college geadviseerd om, met name bij ingewikkelde situaties, te gaan werken met een verweerschrift. De commissie waardeert het dat het college hier steeds meer gebruik van maakt. Het voordeel van een verweerschrift is dat deze voorafgaand aan de hoorzitting aan de betrokken partijen wordt toegezonden. Zo is het voor alle betrokkenen mogelijk om de zaak (nog) beter voor te bereiden en worden 'verrassingen' tijdens de zitting zo veel mogelijk voorkomen.

De vertegenwoordiging bij de zittingen is goed. De vertegenwoordigers zijn goed voorbereid en de commissie waardeert het dat vaak ook een vakspecialist meekomt met de juridisch medewerker. Hij/zij kan de meer vaktechnische vragen van de commissie beantwoorden.

Wat tot slot nog wel opvalt is dat de commissie in de afgelopen jaren steeds vaker adviseert om een besluit nader te motiveren. Soms blijkt tijdens de hoorzitting dat het college of de burgemeester meer of uitgebreidere overwegingen heeft die hebben geleid tot het besluit maar dat dit niet in het besluit is opgenomen. De commissie adviseert om bij de primaire besluitvorming zo veel mogelijk aandacht te hebben voor de motivering van het besluit. Dat komt de transparantie en rechtmatigheid van de besluitvorming hoogstwaarschijnlijk ten goede.

de Höfte 7, 7471 DK Goor
Postbus 54, 7470 AB Goor
0547 – 85 85 85
info@hofvantwente.nl

